

**"Правда Руська" Ярослава
Мудрого: початок
вітчизняного законодавства**

Пропонований посібник є перевиданням «Правда Руська Ярослава Мудрого: початок законодавства Київської Русі» (2014) зі змінами та доповненнями. Видання присвячене видатній законодавчій пам'ятці права Київської Русі – Правді Руській, в основі якої лежить Правда Ярослава Мудрого: тексти двох її редакцій – Короткої і Поширеної Правди, їх переклади, коментарі, а також фрагменти найвизначніших праць з історії створення, дослідження її текстів.

Укладачами збірника при складанні коментарів до тексту Руської Правди враховано як досвід попередників, так і досягнення вітчизняної історико-правової науки у дослідженні права Давньоруської держави.

Незважаючи на деякі неподолані спірні питання у трактуванні історії, змісту, окремих частин цієї видатної правової пам'ятки, укладачі збірника прагнули подати студентам, зацікавленим читачам найбільш виважені і науково точні короткі коментарі, стисло відобразити спектр поглядів учених-істориків на історію її походження, юридичний зміст і суспільно-політичне значення.

Розраховано на викладачів, аспірантів, студентів юридичних та історичних факультетів вищих навчальних закладів, читачів, які цікавляться чи вивчають історію вітчизняного державотворення.

ЗМІСТ

Вступне слово (<i>В. Я. Тацій</i>)	4
Передмова	6
Правда Руська (Коротка редакція)	9
Закон Руський. Переклад	12
Коментар	16
Правда Руська (Поширена редакція)	31
Закон Руський. Суд Ярослава Володимировича. Переклад	40
Коментар	52
Історико-юридична думка про «Правду Руську»	88
<i>Еверс І. Ф. Г.</i> Древнейшее русское право в историческом его раскрытии	88
<i>Карамзін М. М.</i> История государства Российского	98
<i>Іванишев М. Д.</i> О плате за убийство в древнем русском и других славянских законодательствах в сравнении с германскою вирою	109
<i>Лешков В. М.</i> Русский народ и государство. История русского общественного права до XVIII века	117
<i>Леонтович Ф. І.</i> Русская Правда и Литовский Статут	136
<i>Владимирський-Буданов М. Ф.</i> Русская Правда (из «Обзора истории русского права»)	161
<i>Сергесвич В. І.</i> Лекции по истории русского права	164
<i>Довернуа М. Л.</i> Источники права и суд в Древней России: Опыты по истории русского гражданского права	170
<i>Грушевський М. С.</i> Право як культурно-побутове явище: джерела до пізнання староруського права	196
<i>Максимейко М. О.</i> Опыт критического исследования Русской Правды	215
Система Руської Правди в її поширеній редакції	218
<i>Лащенко Р. М.</i> Руська Правда (з «Лекцій по історії українського права»)	222
<i>Греков Б. Д.</i> Польская Правда и Русская Правда	225
<i>Юшков С. В.</i> Русская Правда. Происхождение, источники, ее значение	236
<i>Черепнін Л. В.</i> Общественно-политические отношения в древней Руси и Русская Правда	261
<i>Зимін О. О.</i> Правда Русская	280
<i>Свердлов М. Б.</i> От Закона Русского к Русской Правде	294
<i>Толочко О. П.</i> Краткая редакция Правды Русской: происхождение текста	308
<i>Гончаренко В. Д.</i> Право Київської Русі за Руською Правдою	331
<i>Демиденко Г. Г.</i> Про законотворення Ярослава Мудрого	339
<i>Єрмолаєв В. М.</i> Принципи «Правди Руської» продовжують жити в правовій системі сучасної України	368
Джерела і література	388

[Перейти на сайт →](#)